

Udvalget for Ernæring, Hepatologi og Gastroenterologi

3.april 2005

Havre og cøliaki

Cøliaki er en tyndtarmssygdom, hvor en kost uden gluten gør barnet rask.

Udeladelse af prolinholdige kostemner – i form af gluten (fra hvede, rug, byg og havre) har indtil nu været behandlingen af børn med cøliaki.

Havre – i form af specialfremstillede produkter uden forurening med f. eks. hvede - har i de seneste år været tilladt hos voksne med cøliaki, **hvis** havren ikke gav patienten symptomer.

Den glutenfrie kost bliver på grund af den mindre brødmængde let fiberfattig, hvorfor et tilskud med havre, på en behagelig måde kunne øge fiberindholdet.

Der foreligger nu flere undersøgelser, der bekræfter, at havre tåles af størstedelen af patienter med cøliaki, uden at føre til skade på tyndtarmen.

Vi vil derfor anbefale, at der fremover ændres på anbefalingerne for behandlingen af cøliaki hos børn på følgende måde:

- I forbindelse med diagnostik (der uændret er baseret på forhøjede antistoffer og en patologisk tyndtarmsbiopsi) sættes barnet **uændret** på en kost uden hvede, rug, byg og havre.
- Denne behandling fortsætter indtil barnet i løbet af ½-1 år har normaliserede antistofsvar, vokser godt og er symptomfri.
- Herefter vil vi som noget nyt tillade, at der gives mulighed for at prøve at tilsætte havre til kosten – udelukkende i form af **specialfremstillet havre** - i form af mellem 25-50 g dagligt.
- Da der fortsat er få patienter med cøliaki, som synes at reagere også på havre – og da der er en risiko for, at ikke-specialfremstillet havre med hvede-kontaminering bliver anvendt, vil vi anbefale, at følge børnene lidt tættere i forbindelse med starten på indtagelse af **specialfremstillet havre**. Det gøres uændret ved at spørge til barnets velbefindende, måle/veje samt med antistofmålinger (f.eks. transglutaminase-antistoffer).

Udvalget har tilsvarende revideret "Forløbsbeskrivelsen for diagnostik og behandling af cøliaki" på foreningens hjemmeside – www.coeliaki.dk.

På udvalgets vegne

Birgitte Weile
Overlæge, dr.med., MPA
Børneafdelingen, Gentofte